

Dosarul nr. 2r-240/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : Z. Talpalaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Danilov, I. Cotruță, I. Secrieru)

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Muntean Angela,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Muntean Angela
împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Imperia Telcom” în proces de
insolvabilitate și Mariei Trifan cu privire la anularea procesului-verbal de negociere a
prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe și anularea contractului de vânzare-
cumpărare,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020 prin care s-a
restituit cererea de apel depusă de Muntean Angela din motiv că apelantul nu a
îndeplinit în termen indicațiile instanței,

c o n s t a t ă :

La 7 decembrie 2015, Angela Muntean s-a adresat în instanța de judecată, cu
cererea de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Imperia
Telcom”, în proces de insolvabilitate și Mariei Trifan cu privire la anularea procesului-
verbal de negociere a prețului bunurilor în cadrul tratativelor directe și anularea
contractului de vânzare-cumpărare ca act subsecvent procedurii.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 26 februarie 2016 s-a
admis integral acțiunea.

S-a anulat procesul-verbal din 01 iulie 2015 de negociere a prețului bunurilor în
cadrul tratativelor directe nr. 1 și nr. 2 încheiat între lichidatorul S.R.L. „Imperia
Telcom”, Valeriu Popa și Maria Trifan;

S-a anulat contractul de vânzare-cumpărare a casei de locuit individuale, cu
suprafața de 142,2 m.p., amplasată pe str. XXX, XXX, mun. Chișinău, încheiat la 15
noiembrie 2015 între lichidatorului S.R.L. „Imperia Telcom”, Valeriu Popa și Maria
Trifan;

S-a încasat în mod solidar de la SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în
beneficiul statului taxa de stat în sumă de 29 848,50; s-a încasat în mod solidar de la
SRL „Imperia Telcom” și Maria Trifan în beneficiul Angelei Muntean cheltuielile
judiciare în sumă de 150 de lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Maria Trifan și s-a menținut hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 februarie 2016.

La 11 ianuarie 2017, lichidatorul SRL „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 decembrie 2017 s-a admis recursul declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Imperia Telcom”, în proces de insolvență, administratorul autorizat Valeriu Popa. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2016 și s-a restituit cauza civilă spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2018 s-au admis apelurile declarate de Maria Trifan și lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Imperia Telcom”, autorizat Valeriu Popa.

S-a casat hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 și s-a restituit cauza spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 2 august 2019, cererea de chemare în judecată depusă de Muntean Angela, s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 5 august 2019, Muntean Angela a declarat apel nemotivat solicitând casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 2 august 2019 și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2020 nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Muntean Angela.

S-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii achitării taxei de stat în mărime de 19743 lei, până la 14 februarie 2020.

S-a explicat apelantului că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020 a fost admisă cererea apelantei Muntean Angela cu privire la prelungirea termenului acordat pentru depunerea apelului și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și s-a prelungit termenul acordat apelantei Muntean Angela pentru înlăturarea neajunsurilor până la 29 februarie 2020.

La 2 martie 2020, apelanta Muntean Angela a depus o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de prezentare a apelului motivat și a taxei de stat, cu o lună.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 3 martie 2020 a fost admisă cererea apelantei Muntean Angela cu privire la acordarea unui termen suplimentar și s-a acordat apelantei termen până la 6 martie 2020, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 19 743 lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020 s-a restituit apelul depus de Muntean Angela, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

La 01 aprilie 2020, Muntean Angela a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020 solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

La data de 4 martie 2020, când a făcut cunoștință cu materialele dosarului, în dosar nu era încheierea din 3 martie 2020 și astfel, nu a cunoscut despre termenul restrâns acordat de instanță, pentru înlăturarea neajunsurilor.

Recurentul a indicat că, aflând la data de 5 martie 2020, a fost în imposibilitate de a înlătura neajunsurile timp de o zi.

În circumstanțele date, recurentul a indicat că prin restituirea cererii de apel a fost încălcat accesul liber la justiție a apelantului.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 10 martie 2020.

Potrivit prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 01 aprilie 2020, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

Articolul 6 garantează, așadar, dreptul fiecărei persoane de a avea acces la o instanță.

Astfel, pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de *jurisdicție deplină*; ea trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și cele de drept ale cauzei. Statele nu sunt obligate să creeze căi de atac. Totuși, dacă o fac, ele au obligația, în temeiul articolului 6 din Convenție, de a asigura respectarea exigențelor unui proces echitabil în căile de atac astfel create. Dreptul de acces la o instanță acoperă, așadar, și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate.

Colegiul reține că, la 28 februarie 2020, apelanta Muntean Angela a depus o cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de prezentare a apelului motivat și a taxei de stat pentru o lună de zile.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 3 martie 2020, instanța a ținut cont de demersul apelantei, însă i-a acordat un termen de 3 zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs consideră că instanța de apel, la adoptarea încheierii din 3 martie 2020, nu a examinat și analizat argumentele apelantului din cerere referitoare la prelungirea repetată a termenului de înlăturare a neajunsurilor.

Acordarea unei termen de doar 3 zile (chiar dacă acesta este unul repetat), este un termen inequitabil în situația de fapt în care se afla apelanta, iar sancționarea acesteia prin restituirea cererii de apel contravine art. 6 § 1 din Convenție.

Or, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că, aprecierea caracterului rezonabil al duratei unei proceduri se face în funcție de circumstanțele cauzei.

La caz, în cererea sa, apelanta a invocat motive serioase de acordare a unui termen suplimentar și anume, necesitatea acordării unei atenții sporită a celor trei copii ai ei, (din motiv de boală) în perioada când urma să înlăture neajunsurile din cererea de apel.

În cauza *Airey vs Irlanda* Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul, astfel încât pentru respectarea acestei exigențe nu este suficientă obligația negativă de a nu împiedica în nici un fel accesul la o instanță, ci, uneori, statele sunt obligate să asigure adevărate drepturi sociale și economice.

Astfel, dat fiind faptul că, apelanta Muntean Angela a invocat în cerere motivele imposibilității îndeplinirii indicațiilor instanței în termenul stabilit, Colegiul consideră că instanța de apel a acordat apelantei un termen foarte scurt, ceea ce i-a îngreunat dreptul de acces la justiție.

Ținând cont de faptul că, apelanta a informat din timp instanța despre imposibilitatea de a executa obligațiunile sale procesuale, în speță neîndeplinirea acestora nu poate fi catalogată ca o conduită neglijentă a părții, și ca urmare aplicarea sancțiunii prevăzută de articolul 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Or, perioada acordată de către instanță, nu a fost una rezonabilă și suficientă pentru ca, apelanta să își îndeplinească obligațiile procesuale.

Având în vedere considerentele menționate, Colegiul reține că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, drept consecință urmează a fi casată, cu restituirea cauzei în instanța de apel, la stadia primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se admite recursul declarat de Muntean Angela.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2020 prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Muntean Angela din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare, la stadia primirii cererii de apel.

Decizia nu se spune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

